

Nr 67.

Av fröken **Hesselgren**, om beredande av pension åt vissa icke pensionsberättigade tjänstemän.

Enligt chefens för finansdepartementet uttalande till statsrådsprotokollet den 4 jan. 1928 kommer ej förslag till ny civil pensionslag att föreläggas årets riksdag.

Det synes mig osäkert, när ett sådant förslag kommer under riksdagens prövning, och jag finner det vara av nöden, att redan nu en ändring göres i 1907 års pensionslag ang. överförande till allmänna pensionsförsäkringsfonden av de avgifter, som inbetalts till civila pensionsfonden av tjänstemän, vilka avgå ur tjänsten utan att vara berättigade till pension. Då den allmänna pensionsförsäkringen tillkommit efter utfärdandet av 1907 års lag har givetvis någon dylik bestämmelse icke från början kunnat införas i nämnda lag. Dylik bestämmelse är emellertid införd i lagen av den 4 juni 1920 ang. tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och vattenfallsverket. I reglementet av den 31 dec. 1919 för statens anstalt för pensionering av folkskollärare (numera statens pensionsanstalt) m. fl. finnes en bestämmelse ang. rätt till uppskjuten pension för den, som avgår från sin befattning utan att vara berättigad till genast börjande pension.

Som nu är fallet går en tjänsteman, för vilken 1907 års pensionslag är gällande och som avgår från tjänsten utan att vara berättigad till pension, helt och hållet miste om att erhålla någon pension för sina till civila pensionsfonden inbetalta avgifter. Härtill kommer att hans pension från allmänna pensionsförsäkringsfonden kommer att minskas därigenom, att han under de år, han varit ordinarie tjänsteman, ej haft att erlagga avgift till sistnämnda fond.

Befattningshavaren kommer således under ovan angivna förutsättning i en sämre ställning beträffande rätten till pension från pensionsförsäkringsfonden än han skulle intagit, därest han ej varit statstjänsteman utan haft att erlagga avgifter till sistnämnda fond. Det kan ej vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att en persons ålderdom skall vara mindre tryggad därför, att han en tid ägnat staten sin arbetskraft.

Till belysande av dessa fakta får jag anföra ett exempel: Därest de inbetalta pensionsavgifterna överförts till allmänna pensionsförsäkringsfon-

den skulle ett kvinnligt kontorsbiträde resp. kanslibiträde och kansliskrivare, som vore född 1890, befordrats till ordinarie inom resp. lönegrad år 1914 och som avgått ur tjänsten sista dec. 1927, erhålla vid 67 års ålder en *tillläggspension* från den s. k. frivilliga försäkringen av ej mindre än 180 resp. 221 och 287 kr., medan nu gällande bestämmelser göra att hon får sin pension *minskad* med resp. 44, 51 och 51 kr. Beträffande manliga tjänstemän bli siffrorna ännu högre, beroende på den högre procent efter vilken deras pension är tillmätt.

På grund härav får jag hemställa att riksdagen måtte besluta:

dels att i 1907 års pensionslag införa följande bestämmelse: "Upphör tjänsteman att innehava ordinarie anställning i statens tjänst, och är han icke berättigad till pension enl. bestämmelserna i denna lag skall för beredande åt honom av pension jämlikt lagen den 30 juni om allmän pensionsförsäkring från civila pensionsfonden till pensionsstyrelsen inbetalas kapitalvärdet av de av honom erlagda pensionsavgifterna i den mån desamma icke på grund av bestämmelserna i 12 § blivit tagna i anspråk.

dels att för beredande av pension enl. ovannämnda grunder till allmänna pensionsförsäkringsfonden retroaktivt överföres kapitalvärdet av de pensionsavgifter, som efter den 1 jan. 1914 erlagts av ordinarie tjänstemän, vilka under tiden 1914 intill ikraftträdandet av nu föreslagna lagändring utan pensionsrätt frivilligt avgått ur tjänsten.

Kerstin Hesselgren.